kwartalnik nr 02/2010
ISSN 2081-6952

Głos Rychlik

Informacje z życia naszej gminy

www.rychliki.org

Środowiskowy Dom Samopomocy

Jeszcze w tym roku w Kwietniewie powstanie Środowiskowy Dom Samopomocy. Koszt inwestycji to prawie 800 000 zł. Ośrodek przeznaczony będzie dla 30, a docelowa dla 50 osób niepełnosprawnych.

O utworzenie placówki w Kwietniewie zwróciło się do wójta Elbląskie Stowarzyszenie Organizatorów Pomocy Społecznej.
Działania tam podejmowane (np. warsztaty terapii zajęciowej, rehabilitacja) ukierunkowane będą na podtrzymanie i rozwijanie umiejętności samodzielnego życia osób niepełnosprawnych,

Budynek byłej szkoły w Kwietniewie (fot. A. Kulma)

będą one ważnym elementem wsparcia, umożliwiając im zaspokojenie potrzeb bytowych, edukacyjnych, zdrowotnych, społecznych.
Cała inwestycja jest finansowana z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. W sumie jest to kwota 790 000 zł, z tego 600 000 zł będzie przeznaczone na środki remontowe, 100 000 zł na zakup wyposażenia.
Ponieważ dla budynku byłej szkoły w Kwietniewie nie była wykonana dokumentacja inwentaryzacyjna lub uległa zaginięciu, gmina musi powołać zespół, który wykona prace inwentaryzacyjne. Ich koszt to 15 000 zł.
W gminie jest ponad 100 osób z orzeczeniem o niepełnosprawności.

Delegacja gości z Niemiec z wizytą w Gminie Rychliki

Na zdjęciu od lewej: wicestarosta powiatu elbląskiego Maciej Romanowski, wójt Henryk Kiejdo, Bernd Hinz (fot. R. Cytrycki)

Bernd Hinz z małżonką, Maciej Romanowski, wicestarosta powiatu elbląskiego, Inga Obiała, reprezentująca mniejszość niemiecką i osoby towarzyszące spotkali się 22.07.2010 r. z wójtem Henrykiem Kiejdo oraz kierownictwem UG Rychliki – sekretarzem Krystyną Chojnacką-Borusewicz, skarbnikiem Małgorzatę Klepacz-Ciąćką oraz radną Danutą Żółtowską.

Pasłęckie Towarzystwo Powiatowe w Itzehoe, pod przewodnictwem Bernda Hinza, od wielu lat skupia i organizuje mieszkańców dawnego powiatu pasłęckiego w Niemczech.
Dzięki staraniom Towarzystwa, na terenie dawnego powiatu, odbudowano pomniki ku czci poległych w I wojnie światowej m.in. w Jelonkach, Kwietniewie. Bernd Hinz jest również współautorem monografii Rychlik (Reichenbach).

W rozmowach poruszono m.in. temat obchodów 700-lecia Rychlik i inwestycji prowadzonych w gminie. Miłym akcentem była wymiana publikacji oraz zaproszenie delegacji Rychlik do Itzohoe.

W kolejnej części spotkania delegacja obejrzała kościół parafialny. Ks. Józef Samuel Bommersbach oraz architekt Jolanta Jezierska zapoznali gości ze stanem tego zabytkowego obiektu sakralnego.
Wizytę zakończył wspólny obiad u państwa Kiejdów.

Potrójne święto OSP w Rychlikach

Przejazd wozów strażackich wszystkich jednostek gminnych oraz przemarsz spod remizy strażackiej do kościoła parafialnego orkiestry dętej OSP z Zielonki Pasłęckiej, pocztów sztandarowych PSP, OSP, zaproszonych gości – tak rozpoczęły się obchody nadania sztandaru dla Zarządu Oddziału Gminnego ZOSP RP w Rychlikach połączone z 65-leciem OSP w Rychlikach i Dniem Strażaka.

Podczas uroczystej mszy świętej, ksiądz Samuel Józef Bommersbach, wygłosił homilię skierowaną do braci strażaków i dokonał poświęcenia sztandaru. Eucharystię uświetniła oprawa muzyczna orkiestry dętej.
„Bogu na chwałę, ludziom na pożytek". Motto sztandaru najlepiej oddaje pełną poświęcenia postawę i trud tych, którzy gotowi są w każdej chwili ratować ludzkie życie, zdrowie i dobytek.
Dalsze uroczystości odbywały się na kompleksie boisk sportowych Orlik. Wciągnięcie flagi państwowej na maszt przez poczet flagowy oraz odegranie hymnu Rzeczypospolitej Polskiej to kolejny punkt obchodów.

Po odczytaniu aktu nadania druh Henryk Kiejdo przekazał przedstawicielom jednostki OSP Rychliki nowy sztandar. Po tym ceremoniale zasłużonym strażakom wręczono odznaki, okolicznościowe upominki oraz dyplomy.

Wyróżnieni to: Wacław Marek, Stanisław Marek, Stanisław Żuk, Jan Hul, Władysław Król, Bernard Stolarczyk, Henryk Baśkiewicz, Edward Klimiuk, Zbigniew Wawer, Jarosław Król, Damian Maczyta, Łukasz Król.
Odznaki otrzymali:
za wysługę V lat:
Krzysztof Beczek, Krzysztof Grzemiński, Adam Cichocki, Wiesław Karpiński
XV lat: Bożena Bychawska
XXX lat: Zbigniew Bychawski, Ryszard Duda
XL lat: Mirosław Brodnicki
Odznakę „Strażak wzorowy" otrzymali druhowie: Ryszard Bała, Krzysztof Beczek, Zbigniew Brodnicki, Adam Cichocki, Piotr Hoppen, Wiesław Karpiński, Damian Maciejko, Bartłomiej Mirys.
Swoją obecnością imprezę zaszczycili goście m in.: wicestarosta Maciej Romanowski z małżonką, prezes ZOP ZOSP Henryk Milewski, z-ca komendanta miejskiego PSP Ryszard Baran, d-ca JRG Pasłęk Mirosław Czyszejuk, z-ca Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego w Elblągu Zbigniew Lichuszewski.
Po okolicznościowych przemówieniach zakończyła się część oficjalna. Następnie gminne jednostki strażackie, posilone grochówką, rywalizowały ze sobą w dwóch konkurencjach – sztafecie 7x50 m oraz w konkurencji ćwiczeń bojowych.
I miejsce zajęła drużyna OSP Jelonki, II OSP Święty Gaj, III OSP Rychliki, IV OSP Kwietniewo. Zawody zakończyły się wręczeniem pucharów wszystkim drużynom.

Poczet sztandarowy z nowym sztandarem (fot. A. Kulma)

Projekty realizowane w naszej gminie

Trzy projekty Gminy Rychliki będą finansowane w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

Są to:
- rozbudowa remizo-swietlicy w Jelonkach,
- utworzenie miejsca upamiętniającego obchody 700-lecia Rychlik
- utworzenie ogródka jordanowskiego w Rejsytach.

Całkowity koszt realizacji trzech zadań to 788 848 zł. Gmina Rychliki wnioskuje o zwrot 50% kosztów kwalifikowanych.

Miejsce upamiętniające obchody 700-lecia Rychlik

W niezagospodarowanym przez wiele lat centrum wsi, w miejscu, w którym na starych fotografiach Rychlik widzimy wiejski staw, powstanie plac upamiętniający obchody jubileuszu 700-lecia wsi.
W planach jest przygotowanie podłoża pod obelisk, zamontowanie dwóch masztów flagowych, montaż ławek i stolików. Cały teren będzie ogrodzony.
Koszt projektu i realizacji to 53 055 zł.
Zakończenie inwestycji planowane jest na koniec sierpnia bieżącego roku.

Tutaj powstanie plac 700-lecia (fot. A. Kulma)

Ogródek jordanowski w Rejsytach.

Gril, wiata, ławki, skalniaki, kaskada z kamienia polnego, boisko do piłki siatkowej, alejki, nowa nawierzchnia trawy to ogródek jordanowski, który powstanie w Rejsytach w miejscu, w którym dzisiaj stoi stara, zawalająca się stodoła. Powierzchnia ogródka w całości będzie ogrodzona.
Ogródek zostanie oddany do użytku mieszkańców najpóźniej w połowie października tego roku.
Na projekt i realizacje przeznaczono 87 726 zł.

W tym miejscu powstanie ogródek jordanowski (fot. A. Kulma)

Rozbudowa remizo-świetlicy w Jelonkach

Nowe pomieszczenie socjalne, rozbudowa garażu, wymiana pokrycia dachowego, ocieplenie budynku, wykonanie podłóg drewnianych w świetlicy, posadzek cementowych i terakotowych w kotłowni, pomieszczeniach sanitarno-socjalnych i garażu, wymiana instalacji wodno-kanalizacyjnej, elektrycznej i c.o., wymiana drzwi, montaż zbiornika bezodpływowego, budowa przewodu dymowego i przewodów wentylacyjnych – to prace modernizacyjne i budowlane, które zostaną przeprowadzone w remizo-świetlicy w Jelonkach.Koszt inwestycji to 630 000 zł.
Przetarg na wykonanie tych prac został ogłoszony 18.06.2010 r.
Planowany termin zakończenia inwestycji 16.11.2010 r.

Remizo-świetlica dzisiaj (fot. ospjelonki.netial.pl)

Projekty finansowane w ramach programu oś 4 LEADER objętego Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013:

Centralny ciąg komunikacyjny

Budowa ciągu komunikacyjnego wraz z chodnikami i parkingami w Rychlikach rozpoczęła się 28.04.2010 r. Prace budowlane wykonywane są przez firmę Tereny Zielone z Kwidzyna. Zakończenie inwestycji pierwotnie było planowane na 30.06.2010 r, ale w związku z dodatkowymi pracami, których nie dało się przewidzieć, termin wydłużono o miesiąc.
Koszt inwestycji to 395 288 zł, z tego 218 000 zł zostanie pokryte z Osi 4 Leader w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Widok inwestycji od strony północnej (fot. A. Kulma)

Widok inwestycji od strony południowej (fot. A. Kulma)

Środki finansowe tego programu wykorzystała też gmina na wydanie publikacji okolicznościowej *Rychliki 700-lecie (1310-2010). Z dziejów wsi i okolic* – 24 500 zł oraz na imprezę promującą gminę i miejscowość z okazji 700-lecia Rychlik – 23 200 zł.

BAROMETR GMINNY

3 943 475 zł to łączna kwota zobowiązań gminy Rychliki na 30.06.2010 r., z tego
2 346 875 zł to zobowiązania kredytowe, a **1 596 597,43 zł** to zobowiązania z tytułu zaległych składek ZUS
33,70% to wskaźnik zadłużenia gminy na koniec II kwartału 2010 r.

452 osoby to liczba bezrobotnych w gminie Rychliki zarejestrowanych w PUP w pod koniec II kwartału 2010 r.

31 osób bezrobotnych w II kwartale skierowano na staż, w tym **21 osób** do UG w Rychlikach

89 firm jest zarejestrowanych w gminie Rychliki

21 dzieci urodziło się od stycznia do czerwca 2010 r. w gminie Rychliki

Jubileusz coraz bliżej…

Zajęcia plastyczne, zorganizowane w ramach warsztatów artystycznych dla uczczenia 700-lecia wsi, odbywały się od początku maja do połowy czerwca tego roku. Zajęcia prowadziła Małgorzata Ciechorska i Halina Zbróg. Uczestniczyło w nich ponad 20 osób, byli to uczniowie miejscowej szkoły, a także osoby dorosłe.

Małgorzata Ciechorska uczyła zasad posługiwania się różnymi technikami plastycznymi. Uczestnicy poznali pojęcie perspektywy w malarstwie, łączenia farb i uzyskiwania różnych kolorów, posługiwania się techniką akwarelową, temperą, szkicowania ołówkami, malowania pastelami, farbami olejnymi i akrylowymi.
Prace, które powstały podczas zajęć, będą eksponowane w czasie wernisażu pod koniec sierpnia. Ich tematyka jest różnorodna, są to pejzaże, kwiaty, ptaki, wieś Rychliki i jej okolice. Rychliki zostały utrwalone w technice olejnej i akrylowej przez Annę Dmytryszyn i Halinę Zbróg.
Do uczczenia święta Rychlik włączyli się mieszkańcy innych miejscowości. Teresa Wąsik i Renata Bieńkowska z Rejsyt, Mariola Bubiec z Krupina wykonały techniką szydełkową piękne wyroby. Efektem ich pracy są dziergane serwetki, koszyczki, miski szydełkowe, stroje dla lalek. Autorkami prac w tej technice, są również Marzena Kruszka i Halina Zbróg z Rychlik.

Prace uczestników warsztatów plastycznych: pejzaż Wzgórza Kościelnego H. Zbróg, serwetki, przedmioty wykonane w technice decoupage *(fot. H. Zbróg)*

Utalentowane hafciarki z Wysokiej – Danuta Janiszek, Justyna Markiewicz, Aneta Goluch i Karolina Stefaniak – wzbogacą ofertę prac wykonywanych na obchody jubileuszu swoimi dziełami. Haftują one rychlickie krajobrazy haftem krzyżykowym.
W trakcie warsztatów powstawały prace w różnych technikach. Z tajnikami techniki zwanej decoupage, zapoznała grupę młodzieży Halina Zbróg. Owocem tych zajęć są różnorodne, pięknie zdobione przedmioty – ozdobne świeczniki, deseczki na notatki, butelki, podstawki, wieszaczki.
Teresa Kacperczyk, miejscowa artystka, udostępniła kolekcję swoich zdjęć, na których ukazuje piękno przyrody wokół Rychlik
Obchody jubileuszu są ważnym momentem w z życiu wsi. Są doskonałą okazją do zaprezentowania zainteresowań mieszkańców i uzdolnień. Wyzwalają wiele inicjatyw, skłaniają do zastanowienia się nad przeszłością, ale także dają impuls do lepszego organizowania przyszłości.

Halina Zbróg

Pejzaż Wzgórza Kościelnego namalowany przez Annę Dymytryszyn (fot. A. Dmytryszyn)

Rozmowa z Lechem Słodownikiem, autorem monografii *Rychliki 700-lecie (1310-2010). Z dziejów wsi i okolic*

Skąd u Pana pasja – zainteresowanie dziejami ziemi rychlickiej?
Urodziłem się wprawdzie w Pasłęku, ale najszczęśliwsze lata, lata dzieciństwa spędziłem w Rychlikach. Tu ukończyłem szkołę podstawową, która wiele mnie nauczyła, dzięki temu, że miałem wspaniałych nauczycieli w osobach Genowefy Cejmer, Eleonory Prządki, Władysława Cejmera, Zdzisława Walczykowskiego, Kazimierza Jacka czy szkolnej woźnej w osobie niezapomnianej Heleny Piwowarczyk. W Rychlikach poznałem wielu ciekawych ludzi, ich sylwetki krótko nakreśliłem w monografii Rychlik. Ale chciałbym te osoby jeszcze raz wymienić: to nauczyciele, których ww., ale także lokalni oryginałowie jak Władysław Grzyb, Feliks Kulma, Mikołaj Grycko, Kazimierz Ruciński, Stanisław Sosnowski, Jan Skrzyński, Teodor Sidor czy Władysław Tomkow i wielu innych, także z sąsiednich wsi, jak wspomniany Stuka z Kwietniewa czy Leończyk z Buczyńca. Zainteresowanie dziejami wsi – skąd się u mnie wzięło? Piszę o tym w krótkim wstępie *Moje Rychliki*. Przede wszystkim stąd, że w czasach PRL-u pozbawiono nas możliwości poznania stron rodzinnych (przydzielonych nam po 1945 r. i fałszywie nazwanych „Ziemiami Odzyskanymi") i odebrano nam możliwość adaptacji przeszłości tych stron dla potrzeb krzewienia historii lokalnej, czyli pozbawiono nas korzeni, wprawdzie obcych, ale dzisiaj – w warunkach EU – jakże nam bliskich. A tu raptem okazało się, że maksyma *ubi bene, ibi patria* nadal funkcjonuje, w dobrym znaczeniu tego słowa.

Czy zgadza Pan się ze słowami ks. Tischnera, że Przestrzenią człowiekowi najbliższą jest dom. Wszystkie drogi człowieka przez świat mierzą się odległością od domu. Widok z okien domu jest pierwszym widokiem człowieka na świat. Człowiek zapytany, skąd przychodzi – wskazuje na dom.
Oczywiście zgadzam się. I chciałbym tu zacytować wers z twórczości Ernsta Wicherta (1887-1950) (wschodniopruskiego) poety i pisarza, który urodził się niedaleko Mrągowa. Chciałem go zamieścić pod końcowym zdjęciem (lotniczym) w monografii, ale lekko się spóźniłem, więc teraz z przyjemnością go cytuję : *(...) Miejsce, w którym wzrosłem, było dla mnie więcej niźli Ojczyzną. Zatraciłbym się niby tułacz, gdybym nie wrósł w nie korzeniami (...)*.

Z jakich materiałów, źródeł Pan korzystał, zbierając materiał do książki, jak długo trwała ta praca?
To ważne pytanie. Może niektórzy Czytelnicy się zdziwią, ale 98 % materiałów (źródeł) monografii ma proweniencję niemiecką. I to nic dziwnego, bowiem dzieje Rychlik (niem. Reichenbach) przez ok. 700 lat były niemieckie i nikt nie może tego podważyć. Praca nad książką zaczęła się praktycznie od porozumienia W. Brandt-W. Gomułka w 1970 r. i po pierwszych wizytach dawnych mieszkańców tych ziem. W moim rodzinnym domu też mieszkali Niemcy – poznałem ich w 1972 r. I nie byli to Niemcy tak opatrznie i niezgodnie z prawdą historyczną przedstawiani w powieści H. Sienkiewicza *Krzyżacy* czy w filmie A. Forda pod takim samym tytułem, ale Niemcy – prości ludzie – którzy utracili swoją Ojczyznę, i których resentymenty były dla mnie zawsze zrozumiałe. Mój Ojciec – Jan, jako dziecko w wieku 14 lat został wysłany na przymusowe roboty do Niemiec. Miał tam w sumie dobrze, tam dorósł. W wieku 19 lat wrócił do Polski i wielokrotnie, patrząc chociażby na bzdury w rodzaju *Czterej Pancerni pies* czy *Stawka większa niż życie* powtarzał mi: Są ludzie dobrzy i są ludzie źli – wszędzie, także wśród nas. Wracając do pytania, jak długo trwała praca nad książką? Mogę tylko powiedzieć, że 80% tekstu ukończyłem w 1997 r. Później zbierałam materiały, uzupełniałem i – zachęcony przez obecnego wójta Rychlik – Henryka Kiejdo, przeanalizowałem zebrany materiał, poprawiłem go – i na początku 2010 r. był już gotowy do druku.

Do jakiego czytelnika skierowana jest ta książka? Co znajdzie w niej ciekawego?
Książka jest kierowana do mieszkańca Rychlik i okolic, a także innego nie tutejszego Czytelnika, który chce poznać swoje miejsce rodzinne, okolicę, region. Przede wszystkim jednak do tego, który tu się urodził. Proszę zauważyć, że jest już 65 lat po wojnie i Czytelnika na ogół nie interesują dawne animozje, waśnie narodowe i religijne. Do Czytelnika, który chce wiedzieć, dlaczego do Reichenbach, Königsblumenau czy Hirschfeld przybyli jego Dziadkowie, Rodzice, i dlaczego tu pozostali i pokochali tę swoją małą ojczyznę, nie patrząc na oficjalną propagandę, funkcjonującą do 1989 r. Czytelnik znajdzie w książce wiele ciekawych epizodów, materiałów i to zarówno niemieckich jak i polskich, w wymiarze historycznym jak i ogólnoludzkim – społecznym. Znajdzie tu dane, które dla dawnych mieszkańców tych ziem były *ipse per ipsem* ogólnie znane, a dla Czytelnika, którego przodkowie przybyli tu po 1945 r. były swoistym tabu.
Zachęcam do lektury monografii, gdyż sądzę, że niewiele jest gmin w Polsce, które taką monografię mają. A jednocześnie mam nadzieję, że znajdę jakiegoś następcę, który przedstawi powojenne dzieje polskich Rychlik – w miarę obszernie – gdyż mi osobiście zabrakło na to czasu (były też inne uwarunkowania) by te dzieje wszechstronnie przedstawić. Przy tej okazji pozdrawiam wszystkich potencjalnych Czytelników!

Konkurs literacki, który także wpisuję się w obchody jubileuszu 700-lecia wsi, organizuje Publiczna Biblioteka Gminy Rychliki

„Dawno, dawno temu..." najciekawsza wymyślona lub zasłyszana baśń, bajka bądź legenda o Rychlikach.
Jeśli posiadacie Państwo własne opowieści, baśnie, bajki czy legendy, jeśli macie lekkie pióro, pomocne w napisaniu własnej opowieści, która w przyszłości może stać się lokalną legendą – serdecznie zapraszamy do nadsyłania swoich prób literackich na adres biblioteki (BPG Rychliki, 14 – 411 Rychliki 104). Prace (w formie papierowej) należy podpisać pseudonimem, a obok podać wiek.
Do drugiej koperty podpisanej pseudonimem, włożyć informacje z imieniem i nazwiskiem oraz wiekiem autora. Koperty proszę przesłać jednym listem lub dostarczyć osobiście. Konkurs odbędzie się trzech w kategoriach wiekowych:
G – uczniowie szkół gimnazjalnych;
Ś – uczniowie szkół średnich
D - dorośli
Na prace czekamy do 15.08.2010 r. Ich oceny dokona komisja konkursowa, a wyniki zostaną ogłoszone na głównych obchodów 700-lecia Rychlik. Publicznie wręczymy nagrody i wyróżnienia (ufundowane przez Wójta Gminy Rychliki).

Turniej tenisa stołowego

W Turnieju tenisa stołowego wzięli udział przede wszystkim mieszkańcy Świętego Gaju. Młodzież z Rychlik reprezentowała jedynie Natalia Grzemińska.
W grupie kobiet: I miejsce Elżbieta Wardzyńska, II Natalia Grzemińska,III Agata Mateńka.
Wśród mężczyzn były 2 grupy wiekowe. W kategorii wiekowej do 35 lat: I miejsce Adam Pogoda, II Robert Lipski, III Andrzej Sokalski.
W grupie powyżej 35 lat: I miejsce Mirosław Sienkiewicz, II Arkadiusz Kulma, III Zdzisław Onichimowski. Najmłodszych reprezentował Radosław Wardzyński.
Uczestnicy otrzymali pamiątkowe dyplomy a zwycięzcy medale. Imprezę przygotowali członkowie zespołu sportowego: Andrzej Kaśkiewicz, Arkadiusz Kulma, Anatol Baronowski, Jarosław Król, Mieczysław Peret, Teresa Suckiel. Turniej odbył się 9 maja na sali gimnastycznej przy Zespole Szkół w Rychlikach.

Turniej piłki nożnej

Osiem 7-osobowych drużyn wzięło udział w Turnieju piłki nożnej o Puchar 700-lecia Rychlik: 3 z Rychlik, 2 z Świętego Gaju, 2 z Powodowa i 1 z Dymnika. Po walce, trwającej ponad 3 godziny, zwyciężyła drużyna z Powodowa, dwa kolejne miejsca zajęły drużyny z Rychlik. Puchary wręczył Henryk Kiejdo, Wójt Gminy Rychlik. Imprezę przygotowali członkowie zespołu sportowego Komitetu Organizacyjnego Obchodów 700-lecia Rychlik: Andrzej Kaśkiewicz, Arkadiusz Kulma, Anatol Baronowski, Mieczysław Peret, Teresa Suckiel.
Turniej odbył się 11 lipca na obiekcie „Orlik".

Program obchodów 700-lecia Rychlik 27-28 sierpnia 2010 r.

27 sierpnia: Konferencja naukowa

11.00 Wprowadzenie: Henryk Kiejdo Wójt Gminy Rychliki
Wykłady:
1. Mgr Lech Słodownik – omówienie źródeł i zasobów archiwalnych dotyczących historii regionu ze szczególnym uwzględnieniem Rychlik i okolicy
2. Prof. Józef Arno Włodarski – polityka urzędu bezpieczeństwa i władz wobec ludności polskiej i niemieckiej w latach 1945-1948
3. Dr Izabela Lewandowska – dziedzictwo kulturowe Rychlik i okolicy
4. Występ chóru
5. Zwiedzanie wystawy oraz degustacja potraw

28 sierpnia: Główne obchody uroczystości

11.00-12.00 uroczysta Msza Święta
12.00-12.30 przemarsz na boisko z orkiestrą dętą, przywitanie gości
12.30-13.00 przemówienia okolicznościowe, wręczenie nagród i odznaczeń
13.00-14.00 koncert orkiestry z Iławy, ogłoszenie konkursów na wieńce dożynkowe, najładniejsze stoisko sołeckie i posesję
14.00-16.00 zabawa dla dzieci z zespołem Kamraci
16.00-17.00 konkursy i zabawy
17.00-17.30 konkurs „byk rodeo"
17.30-19.30 występ zespołu muzycznego
19.30-21.00 gwiazda wieczoru: zespół Focus
21.00-22.30 zabawa z zespołem BoBo Dance oraz dyskoteka

Inne atrakcje:
- grochówka dla wszystkich
- plac zabaw dla dzieci
- pokaz karate
- przejażdżki motocyklami Klubu Motocyklowego Jamaz z Pasłęka

Sylwetki prelegentów

Mgr Lech Słodownik
absolwent historii na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu, członek zarządu Polskiego Towarzystwa Historycznego w Elblągu, popularyzator lokalnej historii, przewodnik historyczny i tłumacz.
Współpracuje z miesięcznikiem Elbinger Nachrichten. Był konsultantem historycznym filmu dokumentalnego W domu w Prusach Wschodnich kręconego przez telewizję niemiecką ORB. Członek Stowarzyszenia Elbląski Klub Autorów, współpracuje z Biblioteką Elbląską oraz Muzeum Archeologiczno-Historycznym. Od lat związany z Głosem Pasłęka i kwartalnikiem Magazyn Elbląski.
Autor wielu referatów, odczytów, artykułów oraz publikacji na temat zasobów naukowych Biblioteki Elbląskiej.
Laureat Nagrody Specjalnej Prezydenta Miasta Elbląga za działalność promocyjną na rzecz miasta oraz budowanie pomostów przyjaźni, zrozumienia i pojednania między dawnymi i obecnymi mieszkańcami Miasta.

Prof. Józef Arno Włodarski
absolwent historii na Uniwersytecie Gdańskim. Od 1989 r. adiunkt w Instytucie Historii Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Olsztynie, a w 1994 r. rozpoczął pracę w Instytucie Historii Uniwersytetu Gdańskiego.
W 2001 r. uzyskał stopień doktora habilitowanego. Od 2005 r. pracuje na stanowisku profesora nadzwyczajnego UG. W latach 2003-2005 – prodziekan ds. studentów i kształcenia Wydziału Filologiczno-Historycznego UG, w latach 2005-2008 – dziekan Wydziału Filologiczno-Historycznego UG. Od 10 lat jest opiekunem Naukowego Koła Historyków, wydającego regularnie własny periodyk Studenckie Teki Historyczne.
W latach 1991-2002 przebywał na stypendiach i stażach naukowych w Niemczech, Austrii, Danii, Szwecji, Chinach i Mongolii.
Specjalizuje się w historii Prus Królewskich, Warmii i Prus Książęcych XVI-XVIII w. oraz w wybranych zagadnieniach historii wojskowości Dalekiego Wschodu (do XIX w.).
Autor licznych publikacji, w tym 9 książek, 91 artykułów, redaktor 17 książek.

Dr Izabela Lewandowska
absolwentka Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Przez kilka lat pracowała jako nauczycielka historii i wiedzy o społeczeństwie w III LO oraz II Ekologicznym Liceum Ogólnokształcącym w Olsztynie. Obecnie adiunkt w Instytucie Historii i Stosunków Międzynarodowych UWM, gdzie prowadzi zajęcia z dydaktyki historii i regionalistyki.
Autorka książek: Scenariusze lekcji historii, t. 1: Starożytność - Odrodzenie, t. 2: Dzieje Nowożytne; Wiek XIX XX (do roku 1939), (współautorstwo z R. Gieszczyńską), Historyczna świadomość regionalna. Z badań nad młodzieżą licealną Warmii i Mazur oraz autorka wielu artykułów naukowych i popularnonaukowych. Wraz z M. Jastrzębską opracowała Wybór źródeł i literatury do dziejów Warmii i Mazur (1806-1920).

Zakończono budowę wodociągu w Marwicy.
Wykonano 18 przyłączy ze studzienkami i wodomierzami. Przypominamy, że inwestycja była dofinansowana ze środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Wodociąg w Kwietniewie
Pozwolenie na budowę wodociągu wydano 20.07.2010 r. Decyzja ta powinna się uprawomocnić do 20.08.2010 r. Po tym terminie zostanie ogłoszony przetarg na realizację inwestycji.

Rekultywacja wysypiska
Przygotowania do procesu rekultywacji wysypiska rozpoczęto w 2008 r. Wójt Gminy Rychliki, Henryk Kiejdo, 21.05.2010 r. podpisał umowę z firmą Dromos na rekultywację odpadów komunalnych. Koszt inwestycji wyniósł 176 610 zł brutto, i w całości pochodził z budżetu gm. Rychliki. Termin zakończenia inwestycji przewidziany był na 16.11.2010 r. Przedsięwzięcie obejmowało wykonanie dwóch studzien odgazowujących, wyrównanie odpadów na powierzchni i położenie na nich kilku warstw ochraniających. Rekultywacje przeprowadzono w kierunku leśnym. W ten sposób obiekt został dopasowany do krajobrazu występującego w rejonie. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z 9.12.2002 r. w sprawie zakresu, czasu, sposobu oraz warunków prowadzenia monitoringu składowisk odpadów (Dz. U. 220/2002, poz. 1858) musi być prowadzony nadzór nad zrekultywowanym składowiskiem oraz jego monitoring. Obejmuje on fazę poeksploatacyjną przez okres 30 lat, licząc od dnia uzyskania decyzji o zamknięciu obiektu.
Wysypisko odpadów komunalnych położone w sąsiedztwie Barzyny i Domków funkcjonowało od 1989 roku, powierzchnia składowania wynosiła około 0,75 ha. Rok 2007 był ostatnim rokiem eksploatacji składowiska, ponieważ obiekt nie spełniał ustawowych norm dla tego rodzaju instalacji.

Remont drogi w Buczyńcu
Droga przechodząca przez Buczyniec w kierunku Lepna (ponad 1200 m) została wyprofilowana, a następnie utwardzona walcem. Obustronnie też ścięto pobocza, materiał został wywieziony.
Remont pod koniec czerwca br. Wykonała firma „Dromos", jego koszt to 14 998 zł.

Remont remizy OSP Rychliki
Budynek, w którym mieści się biblioteka, GOPS i OSP Rychliki w czerwcu zyskał nowy wygląd. Dach pomalowała firma „ZED-BUD", elewację odświeżyli pracownicy interwencyjni oddelegowani do GZK w Rychlikach.

Jeziorko w Rejsytach
W odpowiedzi na liczne apele mieszkańców Rejsyt nie sprzedano obecnemu dzierżawcy zbiornika wodnego.

Budynek hydroforni w Gołutowie
Wójt Henryk Kiejdo podpisał umowę z Oddziałem Terenowym Agencji Nieruchomości Rolnych w Olsztynie o nieodpłatnym przekazaniu budynku na rzecz gminy Rychliki.

Gminny Zakład Komunalny w ostatnim kwartale wykonał:

- budowę nowego przepustu w Buczyńcu
- naprawę przepustu w Kwietniewie
- naprawę pomostu na jeziorze Korsuń
- wykaszanie boisk wiejskich
- malowanie budynku dawnego GOK-u
- prace ciągłe przy selekcji i zbiórce odpadów komunalnych

Informacje z sołectw

Obchody 725 lat Powodowa odbędą się 31.07.2010 r.
W planie obchodów:
Turniej piłki nożnej o Puchar Wójta Gminy Rychliki, uroczyste odsłonięcie kamienia pamiątkowego, zabawa taneczna przy zespole muzycznym, atrakcje dla dzieci – samochodziki i dmuchane zjeżdżalnie, grochówka, wieczorem ognisko.
Drużyny, które chcą wziąć udział w Turnieju, mogą zgłaszać się do 30.07.2010 r. do Konrada Gębskiego, osobiście lub pod numerem telefonu 696 174 146.

Kto dba, ten ma…
W bieżącym roku budżetowym niektóre sołectwa naszej gminy zgłosiły zapotrzebowanie na środki z Funduszu Sołeckiego. Najaktywniej o dofinansowanie zabiegało sołectwo z Kwietniewa (ok. 16 300 zł), Lepno-Buczyniec (ok. 14 500 zł), Rejsyt (ok. 13 000 zł), Powodowa (ok. 10 000 zł), Mokajn (6000 zł).
Lokalni samorządowcy przede wszystkim zatroszczyli się o remonty i wyposażenie świetlic wiejskich (Kwietniewo, Mokajny, Rejsyty, Lepno-Buczyniec), powstanie lub poprawę stanu istniejących placów zabaw dla dzieci (Mokajny, Rejsyty, Powodowo), poprawę estetyki miejscowości, organizację imprez okolicznościowych oraz obiekt sportowy (Powodowo).

Festyn w Marwicy
Mieszkańcy Marwicy 10.07.2010 r. bawili się na festynie rodzinnym, zorganizowanym przez radę sołecką oraz radnego Grzegorza Andrusewicza. Gości i mieszkańców Marwicy przywitała, sołtys Danuta Ostrowska. Stanisław Szydłowski podziękował wójtowi w imieniu mieszkańców za wybudowanie wodociągu. Imprezę uświetnił występ naszego lokalnego zespołu – „Chór Wujów" w składzie: Michał Fedak, Adam Proszowski, Marian Kamiński, Krzysztof Zgirski. W dalszej części festynu można było zjeść grochówkę, kiełbaskę z grilla oraz ciasto przygotowane przez gospodynie z Marwicy. Dla najmłodszych przygotowano konkursy z nagrodami, starsi spróbowali swoich sił w przeciąganiu liny, siatkówce, piłce nożnej.

Modernizacja świetlicy w Lepnie
Wymiana okien i drzwi, przykrycie podłogi wykładziną, modernizacja schodów, ogrodzenia, a także zakup sprzętu sportowego, AGD oraz niezbędnych mebli to prace, które mieszkańcy sołectwa Lepno-Buczyniec samodzielnie, z zaangażowaniem wykonują w świetlicy.
Środki na remont w wysokości 14 661 zł pochodzą z Funduszu Sołeckiego.

Informacje ze szkoły

Przedszkolaki w Zespole Szkół w Rychlikach
Od 1.09.2010 r. do oddziału przedszkolnego w Zespole Szkół w Rychlikach będzie uczęszczało 62 dzieci: dwie grupy sześciolatków i grupa pięciolatków.
Wszystkie dzieci zapisane przez rodziców zostały przyjęte. Oddział będzie mieścił się w budynku szkolnym koło poczty, dzieci zajmą 5 sal edukacyjnych. Grupy sześciolatków poprowadzą mgr Bożena Miszczuk i mgr Aneta Wiżyń. Natomiast, jeżeli chodzi o opiekuna grupy pięciolatków, decyzja nie została jeszcze podjęta. Zadaniem tych nauczycieli będzie prowadzenie obserwacji pedagogicznych mających na celu poznanie możliwości i potrzeb rozwojowych dzieci oraz analiza gotowości dziecka do podjęcia nauki w klasie I szkoły podstawowej.

Za rękę z Einsteinem
Grupa 20 gimnazjalistów z klas I-II uczestniczyła w letniej szkole projektu edukacyjnego „Za rękę z Einsteinem". Projekt finansowany jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Zajęcia z chemii, matematyki, języka angielskiego i fizyki odbywały się na Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim, prowadzili je nauczyciele akademiccy. Uczniowie mieszkali w domu studenckim w Kortowie. Po zajęciach, kąpali się w jeziorze i korzystali z boisk kortowskich. W drugim dniu uczniowie bawili się na dyskotece. Opiekunami uczniów byli Alicja Kasperowicz i Marek Deroszewski. Pobyt miał miejsce 21-23.07. 2010 r.

Remont sal klasowych
W Zespole Szkół w Rychlikach trwa właśnie remont kilku sal klasowych. Jego koszt to 50 000 zł. Przypominamy, że w ub. roku przebudowano schody w starym budynku szkoły, co kosztowało gminę 70 000 zł.

Gminny Zakład Komunalny w Rychlikach świadczy następujące usługi:

- kosiarką rotacyjną i spalinowąi
- koparko-ładowarką
- spawalnicze, hydrauliczne
- warsztatowe (regulacja wtryskiwaczy)
- transport materiałów i ludzi
- wynajem betoniarek, rusztowań
- wywóz nieczystości płynnych

Kontakt telefoniczny:
55 248 84 63

Bezpieczeństwo w gminie

Rozmowa z Edwardem Szydłowskim, Komendantem Komisariatu Policji w Pasłęku

Jak ocenia Pan bezpieczeństwo naszej gminie na tle innych miejscowości w powiecie elbląskim?
Policja elbląska ocenia bezpieczeństwo, prowadząc zestawienia dla całego powiatu. Z danych wynika, że gmina Rychliki jest jedną z najbezpieczniejszych w powiecie. Corocznie sprawozdanie z działalności pracy naszej jednostki przedstawiane jest na sesji Rady Gminy poświęconej bezpieczeństwu publicznemu, gdzie radni, sołtysi oraz goście zapoznawani są z zagrożeniami, jakie wystąpiły w danym roku. W bieżącym roku naszym priorytetem jest walka z piratami drogowymi oraz wszelkiego rodzaju przejawami chuligaństwa.

Jakie wykroczenia najczęściej zdarzają się w gminie Rychliki?
Główny powód interwencji to nieporozumienia rodzinne i awantury związane z nadużywaniem alkoholu. Miesięcznie policjanci przeprowadzają kilkanaście takich interwencji.
Zgłaszane są też zdarzenia dotyczące kradzieży, nielegalnego wycinania drzew, włamania do obiektów handlowych oraz kolizje drogowe. Jak wszędzie, posiadamy zawiadomienia ze szkół o kradzieżach telefonów. Chcę podkreślić dobrą współpracę z pedagogami szkół, którzy służą nam pomocą i problemy rozwiązywane są bezzwłocznie. Może dlatego nie mamy tam wiele pracy, jak w innych placówkach, gdzie nie jest już tak dobrze.

Jakie przestępstwa zdarzyły się u nas w ciągu zeszłego kwartału?
W II kwartale br. Komisariat Policji w Pasłęku został powiadomiony o uszkodzeniu samochodu osobowego w Powodowie. Sprawcą okazał się 17-letni mieszkaniec gminy. Nieletni będzie odpowiadać za swój czyn przed Sądem Rodzinnym w Elblągu.
Na drodze pomiędzy miejscowościami Wysoka-Marwica doszło do poważnego wypadku drogowego. Nietrzeźwy kierowca BMW potrącił pieszego, który doznał wielu obrażeń ciała. Kierowca, zbiegł z miejsca wypadku, jednak został zatrzymany. Prokurator Rejonowy w Elblągu zastosował wobec niego środek zapobiegawczy w postaci dozoru policji, poręczenie majątkowe i zakaz opuszczania kraju.
W czerwcu Komisariat Policji w Pasłęku przyjął zgłoszenie od mieszkańców jednej z miejscowości o groźbach. Sprawcy telefonicznie przekazywali pokrzywdzonym żądania wypłaty kilkudziesięciu tysięcy złotych i grozili spaleniem mieszkania. Funkcjonariusze w Pasłęku ustalili i zatrzymali dwóch sprawców sześciu wymuszeń rozbójniczych. Okazali się nimi 18-letni mieszkaniec Tolkmicka i nieletni z gminy Rychliki. Wobec pełnoletniego sprawcy Prokurator Rejonowy w Elblągu zastosował dozór policji. Wymuszenie rozbójnicze zagrożone jest karą pozbawienia wolności do lat 10.
Doszło też do kilku innych zdarzeń na dyskotece w Wysokiej. Prowadzimy sprawę pobicia oraz umyślnego zniszczenia mienia tj. uszkodzenie samochodu na szkodę mieszkańca Elbląga. Ustalono już sprawców tych zdarzeń. Poniosą oni odpowiedzialność karną przed Sądem Rejonowym w Elblągu.

Czy wzrosła przestępczość po otwarciu dyskoteki „Arena"?
Gdy dowiedziałem się, że w gminie Rychliki będzie funkcjonowała największa dyskoteka w regionie zdawałem sobie sprawę z zagrożeń, jakie niesie. Obecność głównie ludzi młodych, w liczbie tysiąca i większej, w każdy sobotni wieczór w Wysokiej powoduje, że w musimy kierować znaczne siły policji w te rejony. Niejednokrotnie pod lokalem podczas dyskotek parkuje kilkaset pojazdów, do tego większość z uczestników dyskoteki znajduje się pod działaniem alkoholu, to powoduje większe zagrożenie negatywnymi zachowaniami.
W okresie funkcjonowania dyskoteki doszło do 1 poważnego wypadku drogowego i kilkunastu wykroczeń drogowych. Zatrzymano 9 nietrzeźwych kierowców, którzy wracali do domów „na gazie", niejednokrotnie przewożąc pasażerów. Liczba innych zdarzeń kryminalnych w tym rejonie również wzrosła, ale trzeba było się z tym liczyć. Chcę podkreślić, że w mojej ocenie dobrze funkcjonuje Ochrona, bowiem na terenie samej dyskoteki i w jej rejonie, nie dochodzi do pobić, awantur i innych zakłóceń porządku publicznego. Systematycznie dyslokujemy tam służby prewencyjne ruchu drogowego oraz policjantów służb kryminalnych, którzy zajmują się rozpoznaniem zagrożeń, związanych z narkotykami. Otrzymujemy również za każdym razem wsparcie z KMP w Elblągu.

Rozmawiał Marian Kamiński

Kultura - sport - społeczeństwo

Gmina rozśpiewana

Zespoły muzyczne z Rychlik – chór mieszany „Buczyna" i zespół męski „Chór wujów" – uczestniczyły w VIII Warmińskim Przeglądzie Chórów i Zespołów Śpiewaczych „Kurlantka 2010" w Stawigudzie.
W przeglądzie wzięło udział 20 chórów i kapel ludowych z województwa warmińsko-mazurskiego. Usłyszeć można było muzykę ludową i klasyczną, polską i zagraniczną. Przede wszystkim jednak rozbrzmiewały „kurlantki", tak w gwarze warmińskiej nazywano niegdyś ludowe piosenki, charakterystyczne dla regionu Warmii i Mazur. Każdy zespół musiał regulaminowo zaśpiewać przynajmniej jedną piosenkę warmińską lub mazurską. Większość naszych śpiewaków chóru „Buczyna" uczestniczyła w przeglądzie już po raz drugi.
Niemałe poruszenie wywołał, debiutujący w przeglądzie, kwartet męski „Chór wujów", zachwycając słuchaczy niecodziennym repertuarem i nietuzinkowym wykonaniem, na co publiczność reagowała niezwykle żywo.
Zespoły pracują pod patronatem Urzędu Gminy, a śpiewają w nim mieszkańcy Jelonek, Powodowa, Rychlik, Topolna oraz Wysokiej. Chóry spotykają się na próbach w dawnym budynku GOK w Rychlikach. Otrzymały wsparcie finansowe z budżetu gminy, dzięki któremu zakupiono m.in. sprzęt nagłaśniający za 10 000 zł.
Drugi występ chóru „Buczyna" odbył się 29.05.2010 r. na III Festiwalu Muzyki Religijnej w Kmiecienie k. Nowego Dworu Gdańskiego. Na imprezę przybyło 17 zespołów. Chór „Buczyna" z Rychlik zajął I miejsce w kategorii zespołów dorosłych. Nagrodą główną jest grecka ikona Świętej Rodziny, wykonana według kanonów bizantyjskiego malarstwa sakralnego. Każdy z uczestników otrzymał również małą ikonkę z postaciami świętych. Po występach w Stawigudzie i Kmiecinie oba zespoły otrzymały zaproszenie na festiwal muzyki ludowej w Miłakowie, który odbył się 25.07.2010 r. Nie zabraknie ich śpiewu również na obchodach 700-lecia wsi Rychliki.
Impreza była objęta patronatem Radia Olsztyn i na żywo transmitowana przez tę stację.

Zakończenie sezonu Victorii Rychliki

Klub sportowy Victoria Rychliki zajął III miejsce w grupie A Warmińsko-Mazurskiego Związku Piłki Nożnej.
Nie byłoby jednak III miejsca drużyny ani takiej atmosfery w grupie, gdyby nie wsparcie wieloletnich i hojnych sponsorów. Szczególne podziękowania dla firm:
Stolpłyt Leszek Wójcik, Braniewsko-Pasłęcki Bank Spółdzielczy w Pasłęku oraz Józefa Sidora, a także dla miejscowych przedsiębiorców, którzy wspierają drużynę finansowo i rzeczowo: Zdzisław Stupak, Zbigniew Kobas, Danuta Markowska, Elżbieta Michewicz, Regina i Henryk Kiejdo.

Nowe Stowarzyszenie w gminie

Stowarzyszenie na rzecz rozwoju Świętego Gaju powstało 30.04.2010 r. Jego misją jest wspieranie inicjatyw, poprawa warunków życia mieszkańców, promowanie kultu św. Wojciecha.
Organizacje tworzą 23 osoby, głównie ze Świętego Gaju, ale także z Gdańska, Elbląga i Kwietniewa.
Prezesem Stowarzyszenia jest Paweł Giza, wiceprezesami Marlena Grocholska i Michał Kułyk, skarbnikiem Aleksandra Król, sekretarzem Miron Król.
Stowarzyszenie chce integrować społeczność lokalną, tworzyć plan rozwoju wsi, promować swoją miejscowość, złożyć wniosek o realizację usług dla dzieci i młodzieży z Poakcesyjnego Programu Wsparcia Obszarów Wiejskich, a także zebrać podpisy poparcia za modernizacją drogi powiatowej z Kwietniewa do Świętego Gaju.
Partnerami Stowarzyszenia są: parafia Podwyższonego Krzyża w Kwietniewie, UG Rychliki, Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pozarządowych, OSP w Świętym Gaju, rada sołecka i sołtys wsi Święty Gaj.